

TILRETTELAGTE AVHØR

AUGUST 2017

STATISTIKKNOTAT

04.10.2017

Siden innføring av nye regler om tilrettelagte avhør i oktober 2015 har Politidirektoratet hatt fokus på å påse at de lovpålagte tidsfristene blir fulgt opp av politidistriktene. Politidirektoratet utarbeider derfor en rapport hver måned for å synliggjøre måloppnåelsen.

Tilrettelagt avhør

Tilrettelagt avhør skal gjennomføres i saker hvor barn og særlig sårbare fornærmede og vitner avhøres i saker om seksuallovbrudd, kjønnslemlestelse, mishandling i nære relasjoner, kroppsskade og drap. Det kan også gjennomføres tilrettelagt avhør i saker som omhandler andre typer straffbare forhold.

Tilrettelagt avhør gjennomføres etter reglene i straffeprosessloven § 239 flg. Avhengig av ulike kriterier skal avhøret som hovedregel gjennomføres innen 1-3 uker. Fristen regnes fra tidspunktet for anmeldelse eller når politiet av andre grunner har rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbart forhold.

Datagrunnlag/ begrepsavklaring

Politidistriktene rapporterer månedlig informasjon om avhør gjennomført i forutgående måned. Månedsrapporten er basert på en kombinasjon av uttrekk fra politiets register og manuell rapportering fra politidistriktene.

Antall dager det tok å få gjennomført avhøret er beregnet fra tidspunktet forholdet ble anmeldt¹ til avhøret er gjennomført.

I notatet ses det på måloppnåelse for *førstegangsavhør*.

Kvalitetssikring av tall

Politiet jobber kontinuerlig for å bedre kvaliteten på statistikken. I mars ble det gjort en korrigerende justering som hadde betydning for statistikkrapporteringen, og ikke for når avhør har blitt gjennomført. Som følge av denne korreksjonen, vil historiske tall i denne rapporten være noe endret i forhold til rapporter fra før mars 2017.

Det er fortsatt unøyaktigheter i tallmaterialet da statistikkverktøyet er under utvikling og tallmaterialet delvis er basert på skjønnsmessige vurderinger og manuelle rapporteringer.

¹ I noen av sakene er tidspunktet satt til når politiet ble kjent med at det er et vitne i saken som skal avhøres ved tilrettelagt avhør.

1. HOVEDDEL

1.1 Hovedresultater

I august 2017 ble det gjennomført 411 førstegangsavhør, hvorav 42 prosent ble gjennomført innenfor frist. Ekskluderes avhør hvor forhold utenfor politiets kontroll har ført til forsinkelse, ble 59 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. 60 prosent av avhørene i august ble gjennomført innen 30 dager.

I august var 36 prosent av avhørene tatt i saker som omhandlet seksuallovbrudd, 57 prosent av avhørene var i saker som omhandlet vold, mens 6 prosent av sakene omhandlet andre typer straffbare forhold.

For de avhørene i august som ikke ble gjennomført innenfor fristen er ferie hovedårsak i 41 prosent av tilfellene. Kapasitets- eller ressursmangel er hovedårsaken til fristbrudd i 31 prosent av tilfellene.

1.2 Andel avhør innenfor frist

De siste 12 månedene (september 2016-august 2017) er det gjennomført 5 815 førstegangsavhør, hvorav 55 prosent er gjennomført innenfor frist. Gjennomsnittlig antall avhør i en måned de siste 12 månedene er 485 førstegangsavhør. Høyest antall avhør ble gjennomført i mars 2017 med 613 avhør. Lavest antall avhør ble gjennomført i juli 2017 med 257 avhør. Hittil i 2017 er det gjennomført 3 843 førstegangsavhør, hvorav 52 prosent er gjennomført innenfor frist. I tilsvarende periode i 2016 ble det gjennomført 3 542 avhør, hvorav 46 prosent ble gjennomført innenfor frist.

Av avhørene gjennomført i august var 36 prosent av avhørene knyttet til seksuallovbrudd, 57 prosent av avhørene knyttet til vold, og 6 prosent knyttet til andre typer straffbare forhold. 78 prosent av de avhørte var oppgitt å være fornærmet i saken, mens de resterende 22 prosent var vitner.

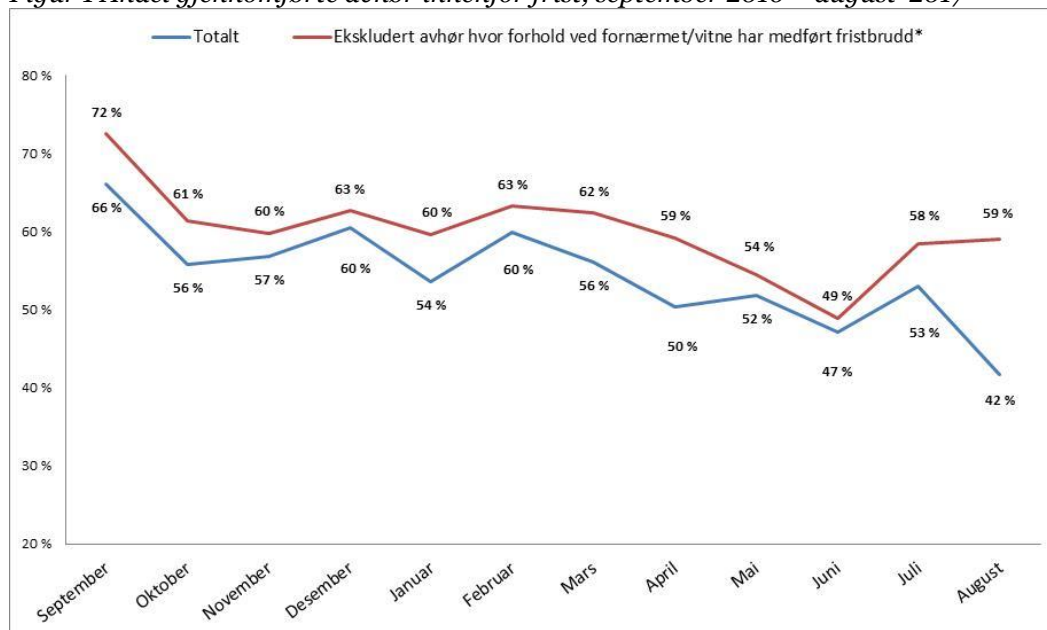
Av de 411 førstegangsavhørene som ble gjennomført i august ble 42 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. Andelen førstegangsavhør som er gjennomført innenfor frist har variert fra måned til måned, jf. figur 1.

I avhørene som *ikke* ble gjennomført innenfor frist, er den innrapporterte hovedårsaken til fristbrudd ferie hos enten fornærmet/vitne eller personell i 41 prosent av tilfellene. Kapasitets- eller ressursmangel er oppgitt som hovedårsak i 32 prosent av tilfellene. Dette gjelder særlig mangel på kapasitet hos avhører/avhørsleder, men også kapasitet hos barnehusene og etterforsker. Dette varierer imidlertid mellom de ulike barnehusene og politidistrikt.

Ved flere avhør rapporteres det om forsinket behandlingstid på grunn av forhold rundt barnet som er utenfor politiets kontroll. Barnet kan eksempelvis være på ferie, være syk, ha rømt eller være bortreist. Ekskluderes avhørene hvor ulike forhold ved fornærmede eller vitne har medført fristbrudd, er 59 prosent av førstegangsavhørene i august gjennomført innenfor frist.

I rapporten inngår førstegangsavhørene hvor forhold ved fornærmede eller vitne har medført fristbrudd, gitt at ikke annet er angitt.

Figur 1 Andel gjennomførte avhør innenfor frist, september 2016 – august 2017

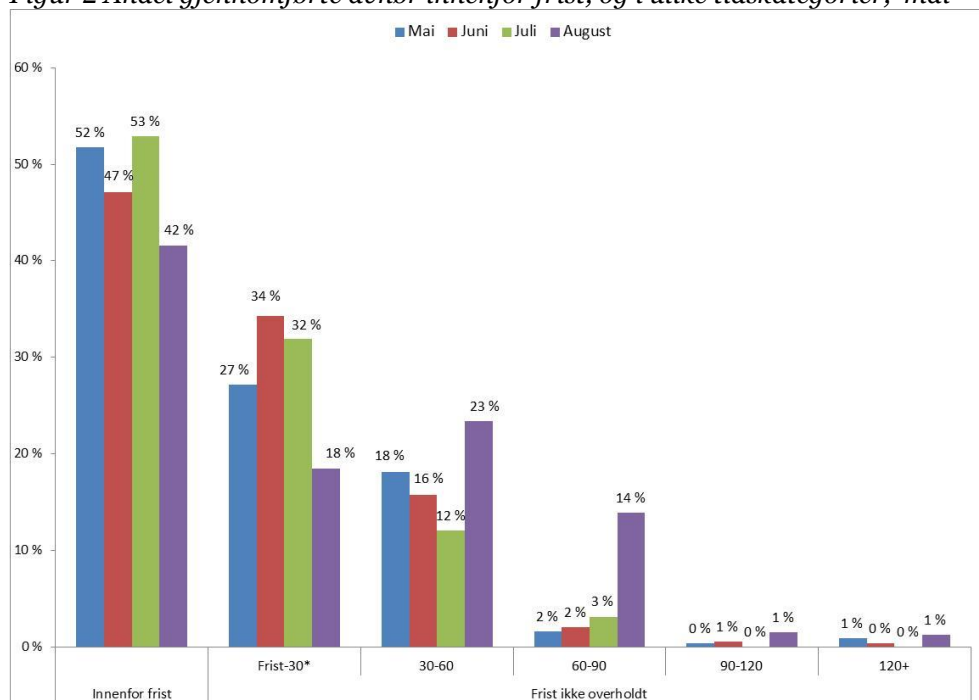

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

*Dette omfatter eksempelvis avhør hvor fristbrudd skyldes at fornærmet eller vitne er sykt, har rømt eller er bortreist.

Andelen av førstegangsavhørene gjennomført i løpet av 30 dager var i august 60 prosent. De tre foregående månedene var det tilsvarende tallet mellom 79 og 85 prosent. Andelen avhør gjennomført i de ulike fristkategoriene er gitt i figur 2.

Figur 2 Andel gjennomførte avhør innenfor frist, og i ulike tidskategorier, mai – august 2017

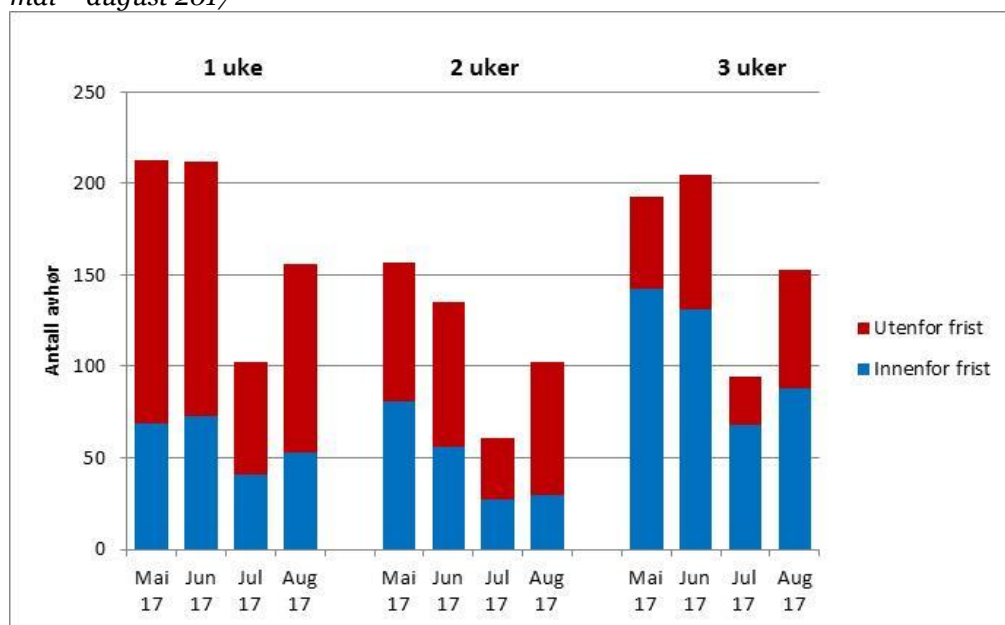

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

*Dette gjelder tidsperioden mellom utløp av frist og 30 dager etter at forholdet ble anmeldt/avhørte kom inn i saken.

Avhengig av nærmere angitte lovpålagte vilkår skal avhøret være gjennomført innen 1-3 uker. I tillegg kan fristen forlenges med en uke hvis særlige grunner foreligger.² I august hadde 38,0 prosent av førstegangsavhørene en frist på 1 uke, mens andelen på 2 og 3 uker var på henholdsvis 24,8 og 37,2 prosent. Nærmere beskrivelse av antall avhør og andel gjennomført innenfor frist er gitt i figur 3 og tabell 1.

Figur 3 Antall avhør avholdt innenfor og utenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, mai – august 2017

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Tabell 1 Andel avhør gjennomført innenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, mai – august 2017

Frist	Mai 17	Jun 17	Jul 17	Aug 17
1 uke	32 %	34 %	40 %	34 %
2 uker	52 %	41 %	44 %	29 %
3 uker	74 %	64 %	72 %	58 %

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

1.3 Ventetid og median

Ventetid og median sier ikke noe om de tilrettelagte avhørene er gjennomført innenfor fristen. Det sier imidlertid noe om når avhørene er gjennomført. For de 411 førstegangsavhørene som ble gjennomført i august var gjennomsnittlig ventetid på avhør 31,8 dager, mens median ventetid var på 21,0 dager.

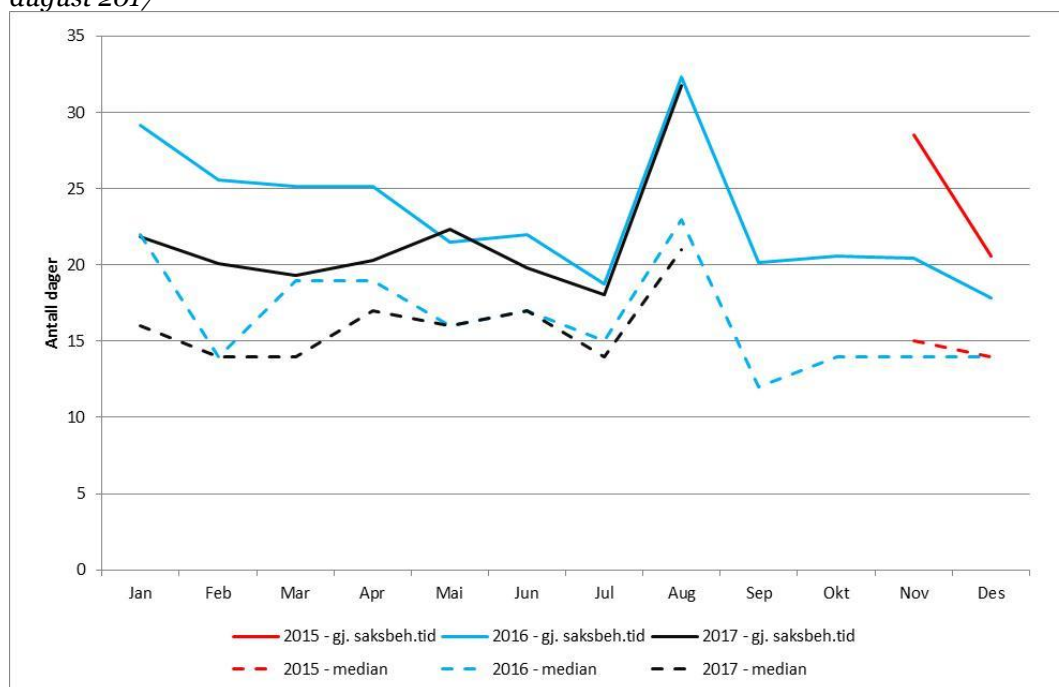
Tabell 2 Antall førstegangsavhør, gjennomsnittlig ventetid og median - august 2017

	Antall avhør	Gjennomsnitt	Median
Alle avhør	411	32	21
Seksuelle overgrep (SO)	149	26	16
Fornærmet i SO-saker	107	27	17

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

² Nærmere omtalt i straffeprosessloven § 239.

Figur 4 Gjennomsnittlig ventetid (antall dager) og median, alle førstegangsavhør, november 2015-august 2017

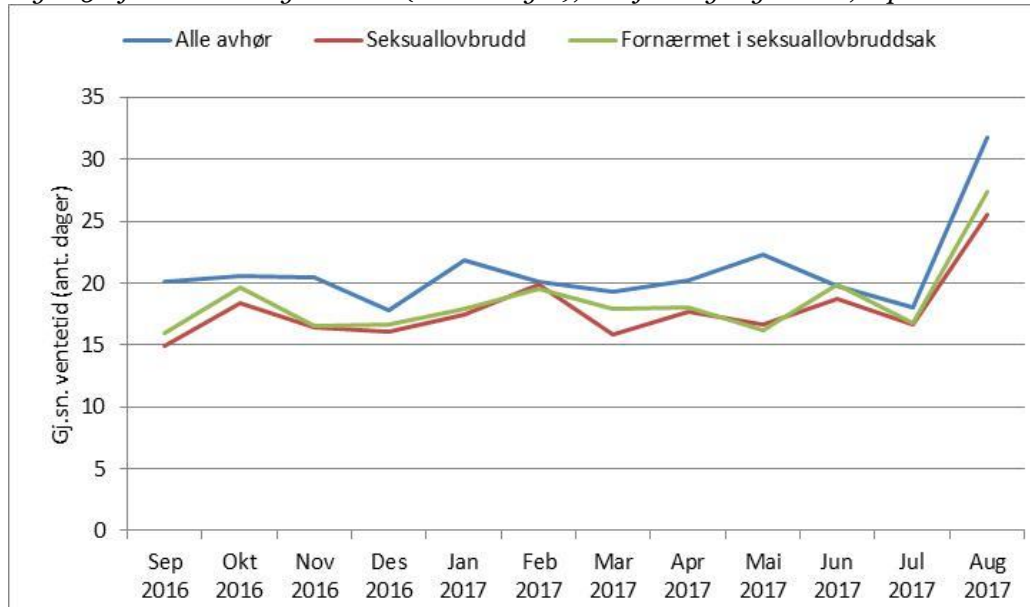
Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Figur 4 viser utviklingen i gjennomsnittlig ventetid og median ventetid for alle førstegangsavhør per måned. Som figuren viser har det både i fjor og i år vært en stor økning i ventetidene i august i forhold til tidligere måneder.

Figur 5 viser utviklingen de siste 12 månedene i gjennomsnittlig ventetid for alle førstegangsavhør, alle førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd, samt for alle førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd hvor den avhørte var fornærmet. Gjennomsnittlig ventetid for alle avhør i august er økt med 13,7 dager i forhold til juli, mens median ventetid er økt med 7,0 dager. Dette har vært en ventet utvikling grunnet stor grad av ferieavvikling i juli og august.

Gjennomsnittlig ventetid på avhør knyttet til seksuallovbrudd økte med 8,9 dager, mens fornærmede i seksuallovbrudd i august måtte vente 10,5 dager mer enn i juli.

Figur 5 Gjennomsnittlig ventetid (antall dager), alle førstegangsavhør, september 2016-august 2017

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene